

Vergaderjaar 2012–2013

23 432

De situatie in het Midden-Oosten

Nr. 343

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 april 2013

Met deze brief informeer ik u over de leefomstandigheden in Kamp Hurriya in Irak, zoals ik op 19 maart jl. heb toegezegd in het plenaire debat over de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie (EU) en Irak (Handelingen II 2012/13, nr. 63, behandeling Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst EU en Irak).

De afgelopen jaren zijn met enige regelmaat vragen van de zijde van uw Kamer gesteld over Kamp Ashraf in Irak en de ruim 3.000 bewoners, allen aanhangers van de Mujahedin e Khalq Organisation (MKO). Deze bewoners zijn, op ca. 100 personen na, inmiddels vrijwillig verhuisd naar Kamp Hurriya bij Bagdad.

Naar aanleiding van uw vragen over de leefomstandigheden in Kamp Hurriya zijn gesprekken gevoerd met de Verenigde Naties (VN), zowel met de United Nations Assistance Mission in Iraq (UNAMI) als met de VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR. Onderstaande informatie is op die gesprekken gebaseerd.

Woonomstandigheden

Kamp Hurriya ligt bij het internationale vliegveld van Bagdad, binnen een Iraaks militair complex. Het kamp is 1 km bij 500 meter en volgens de VN geschikt voor de huisvesting van ca. 5.600 personen. Hoewel er voor ieder van de 3100 bewoners een kamer beschikbaar is, wonen volgens VN-waarnemers de meeste bewoners met 1–4 personen op een kamer, terwijl andere kamers leegstaan of voor andere doeleinden worden gebruikt. Verdeling en onderhoud van de woonverblijven zijn, op hun eigen verzoek, de verantwoordelijkheid van de bewoners.

Voedsel

Kamp Hurriya beschikt over grote keukens, voedselopslag, koeling, een eigen bakkerij en een kantine voor 1500 personen. De bewoners importeren, op eigen verzoek, al hun voedsel en andere benodigdheden.

Elektriciteit, water en afval

Elektriciteit is in Kamp Hurriya 24 uur per dag beschikbaar. Ieder van de zeven secties van Kamp Hurriya beschikt over twee generatoren. Onderhoud en reparatie van deze generatoren is, op hun eigen verzoek, de verantwoordelijkheid van de bewoners.

Kamp Hurriya heeft, aldus de gesprekspartners, een eigen waterzuiveringsinstallatie voor water uit een nabijgelegen bron. De capaciteit ligt tussen de 630.000 en 700.000 liter drinkwater per dag, wat overeenkomt met 200–225 liter drinkwater per bewoner per dag, ruimschoots boven de humanitaire norm van 100 liter per persoon per dag voor drinkwater en overig watergebruik samen. De bewoners van Kamp Hurriya gebruiken drinkwater uit flessen. Afvalwater wordt in tanks uit Kamp Hurriya afgevoerd (ca. 45 tankwagens per dag). Onderhoud van de waterleidingen, rioleringen en watertanks is, op hun eigen verzoek, de verantwoordelijkheid van de bewoners.

Medische voorzieningen

In Kamp Hurriya is, aldus de VN, een medische kliniek met twee Iraakse artsen, die medicijnen op recept verstrekken conform de Iraakse wet- en regelgeving. Voor specialistische behandelingen worden bewoners van Kamp Hurriya vervoerd naar Iraakse ziekenhuizen in Bagdad. Kamp Hurriya beschikt ook over tandheelkundige voorzieningen.

Interne organisatie en leiding van Kamp Hurriya

De bewoners van Kamp Hurriya zijn volgens de VN op hiërarchische wijze georganiseerd, verdeeld in kleine groepen, al is de precieze organisatie uit VN-waarnemingen niet geheel bekend geworden.

Individuele bewoners van Kamp Hurriya hebben tegen VN-waarnemers gezegd dat zij vrijwillig uit Kamp Hurriya zouden willen vertrekken, maar worden weerhouden door de MKO-kamleiding. De kamleiding zou hen voorhouden dat ze door de VN en de Iraakse regering zullen worden overgedragen aan hun land van herkomst en vervolgens geëxecuteerd. Ook hebben diverse bewoners aan de VN-waarnemers laten weten dat zij in hun bewegingen binnen het kamp beperkt zijn en dat zij evenmin contacten kunnen onderhouden met familieleden binnen of buiten Kamp Hurriya.

De Speciaal Gezant van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties in Irak, Martin Kobler, ging in zijn toespraak¹ tot de VN-Veiligheidsraad vorige maand uitgebreid in op de situatie in Kamp Hurriya.

De minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

¹ <http://unami.unmissions.org/Default.aspx?ctl=Details&tabid=2790&mid=5079&ItemID=1237929>